

СПЕЦІАЛІЗОВАНА ОСВІТА НАУКОВОГО СПРЯМУВАННЯ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ ОСВІТНІХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Ірина Сліпухіна

Національний авіаційний університет

Наталія Поліхун

Інститут обдарованої дитини

Ігор Чернецький

НЦ «Мала академія наук України»

Трансформації в освіті ХХІ ст.

- **Фокус навчання** переноситься з накопичення знання, яке дуже швидко застаріває, – на **формування особистості**, яка володіє навичками здобування знання.
- **Методики навчання залучають актуальні досягнення науки і техніки**, в яких учні стають активними учасниками освітнього процесу.
- **Освіта повинна бути:**
 - випереджальною, міждисциплінарною, контекстно відкритою;
 - забезпечувати творчість і спеціалізацію, ініціативність і відповідальність, особистісну автономію і соціалізацію.

Вочевидь, відправною точкою для освіти через наукові дослідження повинно стати **застосування наукових досліджень в якості методик навчання**

НОВА УКРАЇНЬКА ШКОЛА

сучасна освіта має не просто «йти в ногу» з технологічними змінами – вона має діяти на випередження

Спеціалізована освіта наукового спрямування

Закон України «Про освіту»

- Стаття 21.
- **Освіта наукового спрямування** - вид спеціалізованої освіти, що базується на **дослідно-орієнтованому навчанні**, спрямований на **поглиблене вивчення профільних предметів та набуття компетентностей**, необхідних для подальшої **дослідно-експериментальної, конструкторської, винахідницької діяльності**.

Спеціалізована освіта наукового спрямування

Закон України «Про освіту»

- Стаття 21. Освіта наукового спрямування **здобувається на двох рівнях:**
- **базова освіта наукового спрямування** здобувається у спеціалізованих закладах одночасно з базовою середньою освітою та полягає в набутті здобувачем **початкових компетентностей** для дослідно-експериментальної, конструкторської, винахідницької та раціоналізаторської діяльності;
- **профільна освіта наукового спрямування** здобувається у спеціалізованих закладах одночасно з повною загальною середньою освітою та **орієнтована на продовження навчання** на наступних рівнях освіти.

Спеціалізована освіта наукового спрямування

Закон України «Про освіту»

Стаття 21. Держава створює умови для залучення учнівської молоді до наукової і науково-технічної діяльності, у тому числі через **систему закладів спеціалізованої освіти наукового профілю**, зокрема **Малу академію наук України**

Спеціалізована освіта наукового спрямування

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»

- **Стаття 26.** Держава створює умови для залучення учнівської молоді до наукової і науково-технічної діяльності через **систему спеціалізованих загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів, зокрема, наукових ліцеїв і наукових ліцеїв-інтернатів, Малу академію наук України або інші подібні установи позашкільної освіти.**

Спеціалізована освіта наукового спрямування

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

№ 1221 від 09 листопада 2018 року

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
18 січня 2019 р. за № 63/33034

Про затвердження

Положення про міжшкільний ресурсний центр (МРЦ)

юридична особа, що здійснює ресурсне забезпечення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, а також **забезпечує поглиблене вивчення окремих предметів інваріантної та варіативної складових освітніх програм**

Особливості наукової освіти XXI ст.

**Інтеграція
соціокультурного оточення**

Зовнішня структура

(поліморфні конфігурації навчальних і професійних організацій)

**Навчально-наукове
інноваційне середовище**

(макро-, мікро-науково орієнтовані структури: лабораторії, екологічні загони, експедиції, майстерні тощо)

Внутрішнє середовище

колектив, задіяних у науково професійному практику *(диполь учитель науковець або фахівець)*

**Науково-інноваційний
технологізм**

**Традиційна
школа
знання
передаються**

**Система
наукової освіти
знання
створюються
через спільну
досвідницьку
практику**

**Трансцендентність
наукового пізнання**

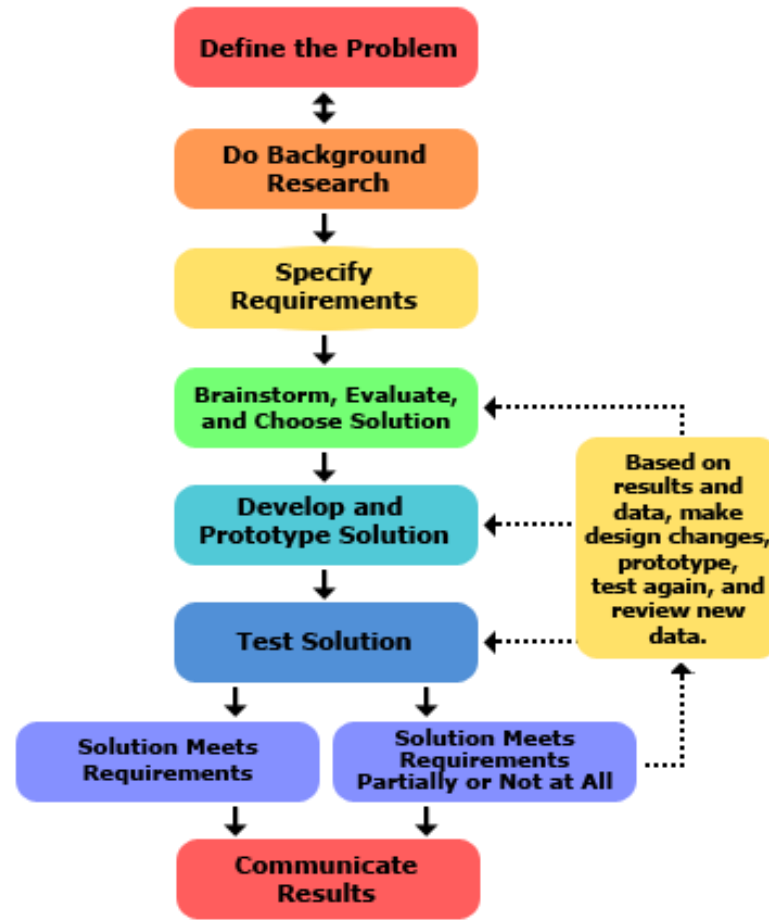
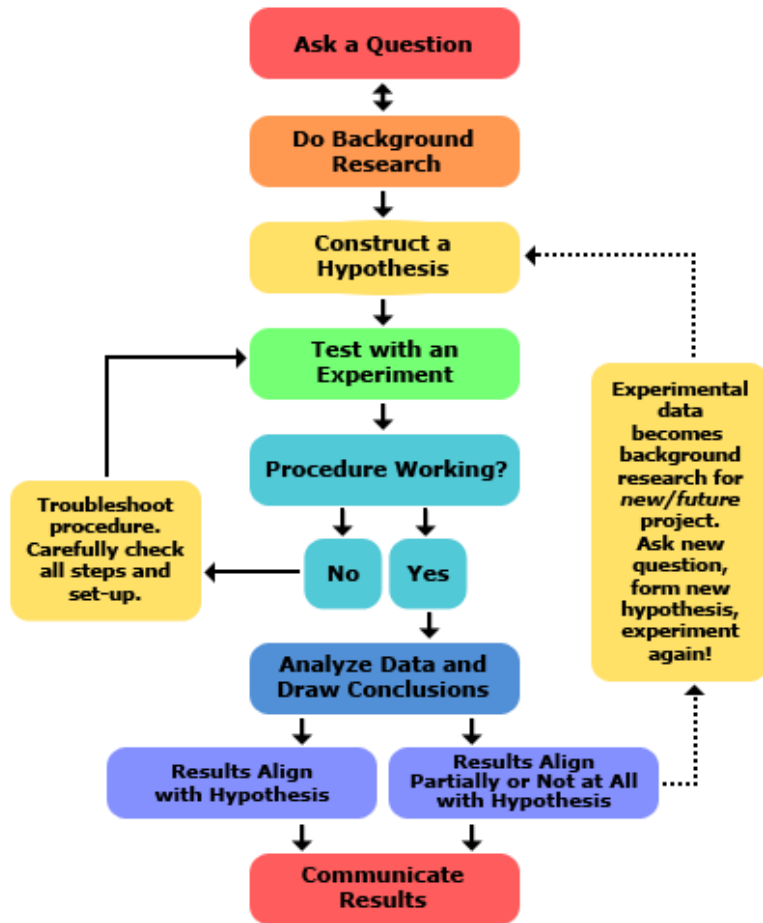
**Поєднання свідомого
і несвідомого**

**Імператив
пізнавальної свободи**

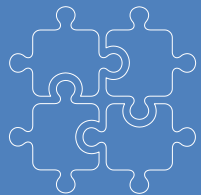

Науковий та інженерний методи дослідження (навчання) Science Buddies

особливості освітнього середовища спеціалізованих навчальних закладів СОНС

Базисні компоненти спеціалізованої освіти наукового спрямування

Перші **реальні** кроки: **інтеграція** формальної і неформальної освіти на основі **спеціалізованих освітніх програм** наукового та науково-технічного спрямування.

ДВА ПІДХОДИ до трактуванні поняття «Наукова освіта» для дітей та молоді

• НАУКОВА ОСВІТА –

як розвиток інтелектуальних та творчих здібностей на основі природньої допитливості дитини з використанням дослідницького методу пізнання світу

забезпечується

в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти, з цілеспрямованим залученням освітніх ресурсів базової, додаткової, вищої, і початкової професійної освіти, наукових установ, музеїв, громадських організацій, виробництва, бізнесових структур ті ін.

• НАУКОВА ОСВІТА –

як розвиток здібностей до наукової та науково-технічної творчості в процесі спеціалізованого навчання учнів, схильних до наукової та інженерної діяльності

забезпечується

спеціалізованими навчальними закладами дошкільної, шкільної та позашкільної освіти, з подальшим навчанням в університетах, профільних ЗВО, на спеціалізованих факультетах і кафедрах та ін.

Багатогранність поняття «НАУКОВА ОСВІТА»

- **наукова освіта** це: наукова культура індивіда, а її **мета** – його залучення до культурних цінностей науки;
- **особливий** вид пізнавальної діяльності, спрямованої на **становлення особистості** експериментатора, дослідника, вченого;
- освіта, яка отримана **експериментальним шляхом**, з використанням наукового методу;
- цілеспрямований процес **навчання** і виховання на **основі сучасних досягнень** науки і техніки, технологій з **метою** отримання **знань** і формування **умінь**, а також формування загальнокультурних і професійних **компетенцій** в сучасному інформаційному суспільстві **для особистої самореалізації** і **розвитку суспільства** в цілому;
- цілеспрямований і прискорений **розвиток дослідницьких здібностей** завдяки **педагогічно організованій** передачі і поширенню наукових знань і **наукового світогляду в суспільстві**.

Мала академія наук України

Виявлення та підтримка наукових талантів, формування наукової еліти

організаційні форми, які стануть основою для формування навчально-наукового інноваційного середовища спеціалізованої наукової освіти.

- Віртуальний центр STEM-освіти
- комплекс MANLAB.CAMP
- Академія «Футурум» (дослідницькі заняття для 6–11-річних дітей)
- Школа мислення і комунікацій «Praxis»
- Наукові студії для старшокласників
- Виставка-конкурс «Майбутнє України»
- Мобільна студія популярної науки
- Відкрита освітня лабораторія
- МАН-Юніор Дослідник
- МАН-Юніор Ерудит
- Музейний портал
- Бізнес Інкубатор

Першочергові завдання з розвитку спеціалізованої наукової освіти

- Уточнення понятійного апарату
- Створення концепції наукової освіти, український вимір
- Створення стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування
- Розроблення моделей наукової освіти
- Розроблення методології наукової освіти
- Проект навчально-наукового інноваційного середовища
- Включення узгоджених програм дослідницького навчання в навчальний процес різних ступенів загальної і вищої освіти

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

